

ZAPISNIK
sa petnaeste sjednice Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije
održane 29. januara 2016. godine

Sjednica je počela u 12 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi Savjeta Agencije: Goranka Vučinić, Ristan Stijepović, Radule Žurić i Bojan Obrenović.

Početu sjednice prisustvovala je članica Savjeta Agencije Vanja Čalović.

Sjednici je predsjedavala Goranka Vučinić, predsjednica Savjeta Agencije.

Sjednici su prisustvovali: Sreten Radonjić, direktor Agencije, Aleksandra Vojinović, sekretar Savjeta Agencije, Dušan Drakić, načelnik Odsjeka sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, i Maja Karas Bošković, načelnica Odsjeka za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera.

U radu sjednice, u toku prve tačke dnevnog reda učestvovao je Vuk Maraš, direktor Monitoring programa u NVO MANS.

Zahtjeve za prisustvo i učešće u radu 15. sjednice Savjeta uputilo je sedam nevladinih organizacija, i to: »Mreža za afirmaciju nevladinog sektora«, »Centar za demokratsku tranziciju«, »Centar za monitoring«, »Institut alternativa«, »Stečajci u Crnoj Gori«, »Građanska alijansa« i »Sigurna ženska kuća«.

Savjet je većinom glasova članova Savjeta (četiri za – Vanja Čalović, Ristan Stijepović, Radule Žurić i Bojan Obrenović, i jedan protiv - Goranka Vučinić), prihvatio zahtjeve NVO MANS i CDT, dok su ostali zahtjevi odbijeni većinom glasova članova Savjeta (jedan za – Vanja Čalović, i četiri protiv – Goranka Vučinić, Ristan Stijepović, Radule Žurić i Bojan Obrenović).

Shodno članu 3 Poslovnika o radu Savjeta Agencije, sjednica nije bila otvorena za javnost.

Predsjedavajuća je otvorila sjednicu i konstatovala da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje. Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda, upozнала je prisutne da je postojalo veliko interesovanje NVO sektora za učešće u radu sjednice. S tim u vezi, podsjetila je da je Poslovníkom o radu predviđeno da nevladine organizacije mogu prisustvovati i učestvovati u radu na osnovu odluke Savjeta. Ona je kazala da je Savjetu upućeno sedam zahtjeva za učešće u radu tekuće sjednice, da je očekivala veći broj zahtjeva, imajući u vidu način na koji su animirane da se prijavljuju za učešće u radu. Navela je da je postojala neuobičajena situacija da su zahtjev podnijele i NVO Sigurna ženska kuća i Stečajci u Crnoj Gori.

Na osnovu odluke većine članova Savjeta, pozvani su da prisustvuju predstavnik MANS-a Vuk Maraš i Anđelija Kovačević Lučić, predstavnica CDT-a, iz razloga što su u procesu izrade podzakonskih akata koja su kandidovana za tekuću sjednicu, bili podnosioci amandmana koji su u međuvremenu razmatrani od strane predlagača i međunarodnih eksperata. Ona je konstatovala da se radi o punom doprinosu tih nevladinih organizacija izradi navedenih akata, i da je njihovo prisustvo tekućoj sjednici opravdano. Obavijestila prisutne da je Anđelija Kovačević Lučić

otkazala učešće u radu sjednice, iz razloga solidarnosti sa nevladinim organizacijama čiji zahtjevi nijesu prihvaćeni.

Ona je kazala da se nije izjasnila ni o jednom od zahtjeva pojedinačno, jer smatra da se trebaju donijeti pravila koja će utvrditi jasne i jednake kriterijume za učešće predstavnika NVO sektora u radu sjednica Savjeta. Takođe, podsjetila je da je Agencija, odnosno direktor Agencije donosilac akta, kao i da su zainteresovane nevladine organizacije imale mogućnost da učestvuju u postupku utvrđivanja akata.

Vanja Čalović je, nakon izlaganja predsjedavajuće, kazala da ima više proceduralnih primjedbi u vezi sjednica Savjeta Agencije. Ona je navela da ni u na jednoj od prethodnih sjednica nijesu utvrđeni arbitrarni kriterijumi na osnovu kojih je Savjet procjenjivao koje nevladine organizacije mogu da učestvuju u radu sjednica. Kao primjer je navela NVO »CeMI«, koja je učestvovala u izradi Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, i prethodnih zakona iz te oblasti, i da predstavnici te organizacije učestvuju u radu Radne grupe parlamentarnog dijaloga Skupštine Crne Gore. Kazala je da ne može da razumije argumentaciju članova Savjeta da neko ne može da radi na aktima nižeg reda, ako je prethodno radio na izradi krovnog zakona. Ako je Skupština Crne Gore ocijenila da ta nevladina organizacija ima znanje i iskustvo da radi na tekstu Zakona, posebno u periodu političke krize, kazala je da ne može da shvati da Savjet, koji je imenovan od strane Parlamenta, odlučio da ta organizacija ne može da radi na podzakonskim aktima. Istakla je da su predstavnici CeMI-ja izrazili veliku zabrinutost po pitanju neusklađenosti predloženih podzakonskih akata sa Zakonom, što može produbiti aktuelnu političku krizu.

Ona se osvrnula na ostale nevladine organizacije koje su se prijavile za učešće, i podsjetila članove Savjeta da su odbili zahtjev NVO »Stečajci u Crnoj Gori«, koja je aktivno bila uključena u praćenje izbora u prethodnom periodu, i na osnovu čijih nalaza je MANS dao predloge za izradu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, posebno u dijelu koji se odnosi na zloupotrebu dodjele socijalne pomoći.

Kada je u pitanju NVO »Sigurna ženska kuća«, Čalović je podsjetila da se ta organizacija, pored ostalog, bavi pitanjem dodjele materijalnog obezbjeđenja porodice, i da je imala konkretne slučajeve koji su razmatrani na Skupštini u vezi sa ucjenjivanjem samohranih majki prilikom dodjeljivanja jednokratne socijalne pomoći, tj. oblasti kojom treba da se bave predložena podzakonska akta, u skladu sa Zakonom.

Čalović je kazala da su predstavnici NVO »Građanska Alijansa« od samog početka rada Savjeta bili zainteresovani da učestvuju u radu sjednica i daju konkretan doprinos izradi akata koje Savjet donosi.

S tim u vezi, predložila je dopunu dnevnog reda tačkom Predlog odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije, kako bi se omogućilo medijima da prisustvuju sjednicama, ukoliko iste nisu zatvorene za javnost, na način kako je to pitanje riješeno od strane Vlade i Skupštine Crne Gore. Ona je insistirala da to bude prva tačka dnevnog reda, kako bi ona mogla da odluči da li će prisustvovati, kako je kazala, tajnoj sjednici na kojoj se usvajaju dokumenta kojima se planira disciplinovanje političkih partija koje nisu po volji direktora Agencije. Takođe je navela da su zapisnici sa sjednica dirigovani i da sadrže šture

informacije, jer se sjednice ne snimaju, i da je samim tim onemogućeno kvalitetno informisanje javnosti o toku sjednica.

Ristan Stijepović je ocijenio da je kvalifikacija Vanje Čalović da je sjednica tajna neprimjerena, i da će on ubuduće napustiti sjednicu ukoliko i se i dalje bude koristila takvim riječima.

Vanja Čalović je odgovorila da nije upotrijebila nijednu neprimjerenu riječ, i da joj se ne može ograničiti pravo na slobodu govora.

U odnosu na izlaganje Vanje Čalović, **Goranka Vučinić** je kazala da su nevladine organizacije imale priliku da učestvuju na okruglom stolu na kojem su razmatrani podzakonski akti, i da su bili pozvani da daju komentare na nacрте tih akata, a da su samo dvije organizacije dostavile svoje predloge, a to su MANS i CDT. Ona smatra da svi politički subjekti mogu tražiti izmjenu tih akata, ukoliko se utvrdi da se njima smanjuje povjerenje u izborni proces, i da će ona biti garancija da će eventualni nedostaci i svaka sumnja u vezi sa istima biti otklonjena. Kada su u pitanju zapisnici sa sjednica, kazala je da je svim članovima Savjeta data mogućnost da daju primjedbe i da traže izdvojeno mišljenje, ali da to do sada niko nije učinio.

Vanja Čalović je odgovorila da nijedan odbor Skupštine nije zabranio prisustvo sjednicama nevladinoj organizaciji koja nije prethodno učestvovala u javnoj raspravi povodom nekog akta, i da to što neko nije učestvovao u jednoj fazi donošenja akata ne može biti eliminatoran uslov za učešće u drugoj fazi postupka. Kazala je da je faza kada su akta predložena Savjetu ključna faza njihove izrade. Kada je u pitanju izmjena akata, kazala je da postoje objektivni uslovi kada se ne mogu vršiti izmjene, a to je raspisivanje izbora. U dogovoru koji se odnosio na zapisnik, navela je da zapisnik sa 15. sjednice ne sadrži informaciju koja se odnosi na sastanak sa eksperticom Lizom Klein, i da je o istom slučajno informisana od strane ostalih članova Savjeta.

Radule Žurić je reagovao proceduralno, podsjećajući da se radi o aktima čije donošenje je u nadležnosti direktora Agencije, i da je imao pravo da ih objavi i bez konsultacija sa Savjetom. Kazao je da su akta finalizovana nakon održane javne rasprave, dostavljenih amandmana i angažovanja međunarodnih eksperata. Zbog toga smatra da prisustvo nevladinog sektora na sjednici nije svrsishodno.

Ristan Stijepović je povodom izlaganja Vanje Čalović kazao da je Savjet otvoren prema medijima, nevladinom sektoru i opštoj javnosti, ali da se ta otvorenost često zloupotrebljava, kako bi se u javnost iznosile insinacije na račun rada Agencije. On je tražio da prije svake sjednice nevladine organizacije uz zahtjev za učešće i prisustvo, dostave pisane komentare i sugestije na predložene tačke dnevnog reda, nakon čega bi se Savjet izjasnio o istima.

Sreten Radonjić je, povodom izlaganja Vanje Čalović, ocijenio da se radi o još jednom pokušaju opstrukcije rada Agencije, sa ciljem prikupljanja političkih poena. Kazao je da su nacрти predloženih akata bili dostupni nevladinom sektoru i političkim subjektima za komentare i

sugestije, i da nema prostora komentarima da se želi isključiti javnost iz procesa njihove finalizacije.

Predsjedavajuća je stavila na glasanje predlog Vanje Čalović da se u dnevni red uvrsti tačka »Predlog odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije, br. 00-177/3-1 od 26. januara 2016«. Predlog nije prihvaćen većinom glasova članova Savjeta (ukupno je glasalo pet članova Savjeta, dva za – Vanja Čalović i Bojan Obrenović, i tri protiv – Goranka Vučinić, Ristan Stijepović i Radule Žurić).

Vanja Čalović je predložila da se u dnevni red u vrsti predlog za njeno razrješenje, u skladu sa najavom direktora Agencije, uz njegovo prethodno obrazloženje, posebno u segmentu koji se odnosi na njen eventualni sukob interesa. Obrazlažući predlog, Čalović je kazala da je direktor na prethodnim sjednicama Savjeta i u medijima najavio da će inicirati preispitivanje da li je ona u sukobu interesa i da li ispunjava uslove za izbor na mjesto člana Savjeta. Podsjetila je da je direktor Agencije prema Zakonu o sprječavanju korupcije nadležan za utvrđivanje sukoba interesa, i da shodno tome Savjet ne smije da ignoriše njegove tvrdnje. Ona je kazala da bi sama podnijela takvu inicijativu da su joj jasni direktorovi argumenti i da ima dokaze koji će to da potkrijepe.

Predsjedavajuća je kazala da nijesu ispunjeni proceduranli uslovi da Savjet raspravlja o tom pitanju, jer bi inicijativa trebala da bude upućena u pisanoj formi od strane predlagača, uz koju bi bili dostavljeni određeni dokazi. Nakon toga bi se Savjet mogao izjasniti o inicijativi i eventualno podnio predlog za razrješenje Skupštini Crne Gore.

Nakon toga, **Vanja Čalović** je tražila da se u dnevni red uvrsti izjašnjenje članova Savjeta u odnosu na stavove direktora u vezi sa njenim eventualnim sukobom interesa i ispunjavanju uslova za izbor za člana Savjeta.

Predsjedavajuća je stavila na glasanje predlog Vanje Čalović. Predlog nije dobio potrebnu većinu (ukupno je glasalo pet članova Savjeta, jedan za – Vanja Čalović, i četiri protiv – Goranka Vučinić, Ristan Stijepović, Radule Žurić i Bojan Obrenović).

Bojan Obrenović je obrazložio da je glasao za prvi predlog Vanje Čalović iz razloga što je htio da bude kolegijalan i profesionalan, i kako bi doprinio konstruktivnom radu Savjeta.

Nakon što njeni predlozi nijesu dobili potrebnu većinu, **Vanja Čalović** je kazala da neće dalje prisustvovati sjednici jer je Savjet pokazao da nije spreman da izmijeni tačku Poslovnika o radu koja je suprotna presudama Evropskog suda za ljudska prava. Nadalje, očekuje od direktora da dostavi pisanu inicijativu za njeno razrješenje, i da će u suprotnom ona to učiniti, a on obrazložiti. Nakon toga je napustila sjednicu Savjeta.

Sreten Radonjić je predložio da Savjet pokrene postupak provjere da li je Vanja Čalović izabrana u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije, i da u tom smislu zatraži od Skupštine

Crne Gore njenu dokumentaciju kako bi se utvrdilo činjenično stanje, i eventualno preduzeli dalji koraci, shodno Zakonu o sprječavanju korupcije.

Bojan Obrenović je kazao da je pitanje razrješenja člana Savjeta regulisano Zakonom o sprječavanju korupcije, i da direktor može i treba da se obrati Skupštini za dostavljanje dokumentacije. Ukoliko se naknadno utvrdi da Vanja Čalović ne ispunjava propisane uslove, on će podržati inicijativu za njeno razrješenje.

Ristan Stijepović je kazao da direktor Agencije treba da pokrene inicijativu, jer je najavio da ima argumente kojima istu može da potkrijepi.

Radule Žurić je ocijenio da direktor ima zakonsko pravo da pokrene inicijativu za preispitivanje zakonitosti izbora člana Savjeta, ukoliko se naknadno utvrdi da neki od članova ne ispunjava uslove za izbor na tu funkciju. On je kazao da Savjet ne smije da se ogлуši o inicijativu direktora i da zatraži od nadležnog skupštinskog odbora dokumentaciju Vanje Čalović, kako bi se utvrdilo da li ispunjava uslove za tu poziciju. Predložio je da se takav zahtjev dopuni i u odnosu na Zlatka Vujovića, da bi se utvrdilo da li je ispunjavao uslove za izbor za člana Savjeta, zbog njegovih istupa u medijima na račun legitimnosti izbora članova Savjeta. Žurić smatra da Vanja Čalović nije u sukobu interesa, već da je potrebno samo ispitati uslove za njen izbor.

Goranka Vučinić je konstatovala da ne postoje tri glasa za, da bi se Savjet obratio Skupštini Crne Gore za dostavljanje dokumentacije Vanje Čalović. Kazala je da Radule Žurić ima pravo da se obrati Skupštini i pribavi dokaz o tome kada je članica Savjeta Vanja Čalović diplomirala, tj. da li je od toga dana do trenutka izbora za člana Savjeta imala deset godina radnog iskustva sa visokom stručnom spremom, shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama. Ukoliko direktor, uz pisanu inicijativu, dostavi i dokaz koji potvrđuje da Vanja Čalović ne ispunjava zakonske uslove, ona će podržati predlog za njeno razrješenje, shodno zakonu.

Sreten Radonjić je tražio da se zapisnički konstatuje da tvrdnja Vanje Čalović da su zapisnici sa sjednica dirigovani nije istinita. Sa njim su se složili **Bojan Obrenović, Ristan Stijepović i Goranka Vučinić.**

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda, usvojen je Zapisnik sa 15. sjednice Savjeta, bez primjedbi.

Na predlog predsjedavajuće, Savjet je jednoglasno utvrdio sljedeći

DNEVNI RED:

1. Podzakonska akta iz oblasti finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, koje je dostavio direktor Agencije članovima Savjeta, radi upoznavanja, i to:

- Uputstvo o obrascu izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju za izbor poslanika i odbornika;
- Uputstvo o obrascu izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju za izbor Predsjednika Crne Gore;
- Uputstvo o sadržini izvještaja o priložima pravnih i fizičkih lica političkim subjektima u toku izborne kampanje;
- Uputstvo o načinu i postupku prijavljivanja i rješavanja prigovora podnijetih u toku izborne kampanje;
- Pravilnik o načinu vršenja kontrole političkih subjekata i kontrole i nadzora tokom izborne kampanje; i
- Pravila o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim priložima političkim subjektima.

2. Tekuća pitanja.

Prva tačka: PODZAKONSKA AKTA IZ OBLASTI FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA, KOJE JE DOSTAVIO DIREKTOR AGENCIJE SAVJETU, RADI UPOZNAVANJA

Na poziv predsjedavajuće da obrazloži utvrđena podzakonska akta iz oblasti finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, direktor Agencije je kazao da su ta akta pripremljena u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije, i da su veoma značajna za rad Agencije, posebno imajući u vidu predstojeće izbore. On je kazao da je proces donošenja tih akata započet u toku prošle godine, i da su njihovoj finalizaciji prethodile konsultacije sa političkim subjektima, nevladinim sektorom i međunarodnim ekspertima. Radonjić je naglasio da je prije objavljivanja tih dokumenta u »Službenom listu Crne Gore« želio da ih predstavi Savjetu Agencije, kako bi, eventualno, bila dodatno unaprijeđena.

U nastavku obrazlaganja predloženih podzakonskih akata, **Dušan Drakić** je kazao da je rad na tim aktima počeo u julu 2015. godine, i da su kao osnov su korišćena dokumenta koja je izradila Državna izborna komisija. U toku jula i avgusta je uslijedio rad na aktima sa ekspertom koji je angažovan preko TAIEX-a, nakon čega je orgnizovan okrugli sto, na koji su bile pozvane četiri nevladine organizacije koje se bave ovim pitanjima, parlamentarne partije i ostala zainteresovana javnost. Ubrzo nakon toga, a na osnovu komentara i sugestija sa okruglog stola, akti su izmijenjeni i upućeni na dodatne komentare partijama i nevladinim organizacijama koje su prisustvovala okruglom stolu, nakon čega su stigli dodatni amandmani samo od dvije nevladine organizacije – MANS i CDT. U međuvremenu je anglažovana ekspertica Liza Klein, sa kojom su razmatrani svi pristizali komentari na navedena akta.

Drakić je kazao da je Agencija napravila plan rada u cilju stvaranja uslova za kvalitetano sprovođenje svojih nadležnosti, s obzirom na to da se bliže izbori u Tivtu. U tom smislu održani su sastanci sa relevantnim državnim organima i ambasadama, koje su izrazile spremnost da podrže predložene aktivnosti Agencije. On je kazao da je izveden informacioni sistem Agencije u ovoj

oblasti, koji je trenutno u testnoj fazi, tako da će svi prpratni obrasci moći da se podnose elektronski.

Nakon uvodnog dijela, prešlo se na upoznavanje i raspravu o svakom aktu pojedinačno.

1. Obrazlažući *Pravila o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilogima političkim subjektima*, Drakić je kazao da je postignut konsenzus u vezi sa tekstom tog akta, i da veći izazov predstavlja njegova primjena u praksi. Istakao je da u toku izborne kampanje Agencija posebno mora da insistira na pravilnom obračunavanju nenovčanih priloga i vođenju detaljne statistike o istima. Takođe, mora se potencirati poštovanje odredbe prema kojoj su nenovčani i novčani prilozi izjednačeni u pogledu ograničenja, i da se takvo finansiranje odnosi kako na uplate, tako i na nenovčane donacije. On je takođe istakao da se sa posebnom pažnjom trebaju kontrolisati dozvoljeni davaoci priloga.

Na poziv predsjedavajuće da sugeriše eventualne izmjene ili dopune na Pravila, **Vuk Maraš** je kazao da potrebno dodatno pojasniti zakonska ograničenja koja nisu do kraja dorečena, a koja se tiču donacija iz privatnih izvora, kako ne bi bilo nedoumica kada počne prva izborna kampanja koja će se sprovoditi u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. U tom smislu je predložio da se izmijeni stav 2 u članu 3 sljedećom formulacijom:

»U slučaju da je pravno ili fizičko lice daje nenovčane i novčane priloge političkom subjektu, zbir novčanog i nenovčanog priloga ne može biti veći od 2000 eura za fizička, odnosno 10.000 eura za pravna lica«.

Direktor, u svojstvu donosioca akta, nije prihvatio sugestiju, uz obrazloženje da je član 3 formulisan u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, i da je njime jasno propisano pomenuto zakonsko ograničenje.

U cilju preciziranja člana, **Bojan Obrenović** je predložio da se u članu 3 stav 1, nakon riječi *»na godišnjem nivou«*, doda riječ *»kumulativno«*. U stavu 2 istog člana je predložio da se brišu riječi *»iz stava 1 ovog člana«* i *»privredna društva i preduzetnici«*. Takođe, predložio je da se u član 4 doda gore navedena sugestija MANS-a.

Direktor nije prihvatio predložene sugestije, uz obrazloženje da se ne radi o suštinskim, već samo o terminološkim izmjenama.

2. Kada je u pitanju *Pravilnik o načinu vršenja kontrole političkih subjekata i kontrole i nadzora tokom izborne kampanje*, Dušan Drakić je naveo da je novina u tom aktu, usvajanje plana kontrola i nadzora u toku izborne kampanje, za sve naredne izbore pojedinačno. Naglasio je da se tim planom ne želi smanjiti obim kontrole ili ovlašćenja Agencije, da bi se Zakon selektivno primjenjivao samo prema pojedinim političkim partijama i organima vlasti. Naglasio je da će Agencija vršiti kontrolu svih obveznika primjene Zakona, i da je bitno ispoštovati princip srazmjernosti, tj. odrediti način, dinamiku i sadržaj kontrole nadzora. Takođe je potrebno naglasiti oblasti i institucije gdje će eventualne zloupotrebe biti posebno provjeravane.

U odnosu na navedeni Pravilnik, **Vuk Maraš** je predložio da se odredi jasan rok za izradu analize rizika, i da Agencija prilikom izrade analize konsultuje i širu javnost, kroz organizovanje javne rasprave. Na taj način bi se, kako je naveo, unaprijedila transparentnost rada Agencije i omogućilo se šire učešće javnosti, koje bi poboljšalo kvalitet samog dokumenta, imajući u vidu da je on ključan za kasnije definisanje plana kontrole i nadzora. Takođe, smatra da je potrebno izmijeniti odredbu prema kojoj bi Agencija vršila kontrolu i nadzor subjekata primjene Zakona po sistemu slučajnog uzorka, i da se mora predvidjeti da predmet kontrole budu najznačajnije institucije, javne ustanove i preduzeća u vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave, kao i oni politički subjekti koji tvore vlast na državnom ili lokalnom nivou ili koji raspolažu značajnim finansijskim sredstvima. U dijelu postupka kontrole i nadzora, zatražio je da javnost bude uključena, tj. da se zapisnici nakon izvršenih kontrola objavljuju u roku od 3 dana od njihove izrade. Maraš smatra da se mora normirati postupak kontrole i nadzora informacija koje razni subjekti prepoznati Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dostavljaju Agenciji kontinuirano. Takođe, potrebno je precizirati na koji način će Agencija kontrolisati da li subjekti proaktivno na svojim internet prezentacijama objavljuju informacije koje su dužni da objavljuju tokom izborne kampanje i mjesec dana nakon izbora. Način vršenja kontrole primjene dijela Zakona, kojim se zabranjuje otpis dugova za struju, vodu i ostale usluge građanima tokom izborne kampanje se mora precizirati, kako bi se spriječio nezakonit uticaj na izbornu volju birača. Nadalje, neophodno je propisati obavezu da Agencija izvijesti podnosioca prigovora o postupanju po datom prigovoru i definisati postupanje Agencije u slučaju kontrole priloga od pravnih i fizičkih lica, kako bi se obezbijedilo da ta lica ne mogu da daju priloge veće u odnosu na ono što je zakonski maksimum.

U tom smislu, predložio je sljedeće izmjene:

a) u članu 3, nakon stava 2 dodaju se četiri nova stava 3, 4, 5 i 6, koji glase:

»Agencija usvaja analizu rizika najkasnije do kraja februara tekuće godine, za prethodnu godinu. Ako se izbori održavaju u januaru ili februaru tekuće godine, plan kontrole definiše se na odnosu prethodne, važeće analize rizika.

Agencija za svaku analizu rizika sprovodi javnu raspravu u trajanju od najmanje 15 radnih dana. Agencija sačinjava izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi koja sadrži obrazloženje za prihvatanje i odbijanje svakog predloga ili komentara, i zajedno ga sa planom kontrole kao i analizom dostavlja Savjetu Agencije.

Postojeći stavovi 3 i 4 postaju stavovi 7 i 8«.

Direktor je djelimično prihvatio predložene izmjene. Dogovoreno je da će Agencija prilikom izrade Plana vršiti procjenu rizika, a ne analizu rizika. Takođe, je precizirano da će se procjena rizika vršiti prilikom izrade svakog narednog plana kontrole i nadzora, u toku izbornih kampanja.

b) član 3, stav 3 mijenja se i glasi:

»Plan iz stava 1 ovog člana obavezno uključuje institucije i političke subjekte koji raspolažu najvećim finansijskim sredstvima, ovlašćenjima i uticajem, uključujući i:

- Vladu Crne Gore i sva ministarstva;
- Skupštinu Crne Gore;
- Predsjednika Crne Gore;
- Sudstvo;
- Tužilaštvo;
- Javne ustanove, nezavisna tijela i pravna lica sa većinskim vlasništvom države ili jedinice lokalne samouprave koja raspolažu najvećim finansijskim sredstvima, vrše finansijska davanja pravnim ili fizičkim licima, kreditiranje pravnih ili fizičkih lica ili vrše razne usluge pravnim ili fizičkim licima, uključujući i posredovanje u zapošljavanju.
- političke subjekte koji na državnom ili lokalnom nivou čine vlast kao i političke subjekte čija godišnja sredstva za rad prelaze 30.000 eura;«.

Direktor je prihvatio da se u članu 3 stav 3 brišu riječi „metodom slučajnog uzorka“, dok je konstatovano da će ostali dio predloženih izmjena biti sadržan u Planu kontrole i nadzora u toku izborne kampanje.

c) u članu 8, stav 2 mijenja se i glasi:

»Svi zapisnici objavljuju se na internet prezentaciji Agencije najkasnije 72 časa od trenutka izrade zapisnika«.

Direktor nije prihvatio predloženu izmjenu, uz obrazloženje da će se donesene odluke sa propratnom dokumentacijom objavljevati nakon sprovedenog postupka.

d) nakon člana 12, dodaju se tri nova člana 12a, 12b i 12c koja glase:

» Član 12a

Agencija na petnaestodnevnom nivou prikuplja:

- analitičke kartice koje sadrže podatke o iznosu i broju korisnika svih oblika socijalne pomoći u toku izborne kampanje, kao i podatke o vrstama i primaocima socijalne pomoći, koje joj dostavlja Ministarstvo nadležno za poslove rada i socijalnog staranja;
 - podatke o raspodjeli svih oblika socijalne pomoći na lokalnom nivou u toku izborne kampanje, uključujući i podatke o vrstama, iznosima i primaocima socijalne pomoći, koje joj dostavljaju opštine;
 - izvode iz državnog trezora, kao i analitičku karticu o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, koje dostavlja Ministarstvo;
 - izvode iz lokalnog trezora, kao i analitičku karticu o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, koje dostavlja organ lokalne uprave.
- Ako ministarstvo, opština ili organ lokalne uprave Agenciji ne dostave podatke iz stava 1 ovog člana ili to ne učine u propisanom roku, Agencija će podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom.*

Agencija sprovodi kontrolu dostavljenih podataka i o tome sačinjava zapisnik koji se objavljuje na internet stranici Agencije u roku od 72 časa od trenutka sačinjavanja.

Ukoliko Agencija utvrdi nepravilnosti prilikom kontrole podataka iz stava 1 ovog člana, Agencija može od subjekata nadzora tražiti dostavljanje određenih informacija i podataka, uz određivanje načina dostavljanja traženih informacija i podataka.

Agencija, po pravilu, obavještava subjekta kontrole o planiranoj kontroli prije početka kontrole, mada može otpočeti kontrolu i bez prethodne najave, kada ima razloga da vjeruje da dokazi mogu biti uništeni ili izmijenjeni.

Član 12b

Agencija prati da li subjekti objavljuju podatke iz člana 12a, stava 1, na svojim internet stranicama.

Ukoliko Agencija utvrdi da subjekat nije objavio podatke iz stava člana 12a, stava 1, na svojoj internet stranici ili to nije učinio u skladu sa rokovima propisanim Zakonom, pokrenuće prekršajni postupak protiv subjekta i odgovornog lica u tom subjektu.

Subjekt kontrole je dužan da ovlašćenom službeniku obezbijedi potrebne uslove za obavljanje kontrole, omogući nesmetani uvid u dokumentaciju i uvid u funkcionisanje informacione tehnologije i kompjutersku bazu podataka i da obezbijedi kopije određene dokumentacije u papirnoj i/ili elektronskoj formi.

Na osnovu nalaza dobijenih nadzorom, Agencija sačinjava izvještaj o izvršenom nadzoru, na osnovu kojeg donosi rješenje kojim Agencija preduzima odgovarajuće mjere i radnje utvrđene Zakonom.“

Član 12c

Agencija na petnaestodnevnom nivou prikuplja podatke o otpisu dugova građanima za utrošenu električnu energiju, vodu, kao sve druge vrste javnih usluga od svih pravnih lica čiji je osnivač, djelimični ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave.

Subjekt kontrole iz stava 1 ovog člana je dužan da ovlašćenom službeniku obezbijedi potrebne uslove za obavljanje kontrole, omogući nesmetani uvid u dokumentaciju i uvid u funkcionisanje informacione tehnologije i kompjutersku bazu podataka i da obezbijedi kopije određene dokumentacije u papirnoj i/ili elektronskoj formi.

Na osnovu nalaza dobijenih nadzorom, Agencija sačinjava izvještaj o izvršenom nadzoru, na osnovu kojeg donosi rješenje kojim Agencija preduzima odgovarajuće mjere i radnje utvrđene Zakonom«.

Direktor nije prihvatio predložene izmjene uz obrazloženje da će biti sadržane u Planu kontrole i nadzora u toku izborne kampanje.

e) nakon člana 13, dodaju se nova dva člana 13a i 13b koja glase:

»Član 13a

Agencija je dužna da subjektu kontrole i podnosiocu prigovora dostavi rješenje o ishodu postupka kontrole i nadzora u roku od 8 dana od dana donošenja rješenja.

U slučaju odbacivanja prigovora, ovlašćeno lice Agencije dužno je obavijestiti podnosioca prigovora o razlozima neprihvatanja prigovora u roku od 8 dana od dana donošenja odluke o odbacivanju prigovora.“

Član 13b

Za potrebe praćenja i kontrole priloga pravnih i fizičkih lica za redovan rad političkih partija kao i tokom izbornih kampanja, Agencija će uspostaviti jedinstveno softversko rješenje.

Kada Agencija dobije godišnje izvještaje političkih partija, odnosno petnaestodnevne izvještaje o priložima pravnih ili fizičkih lica tokom izborne kampanja, od nadležnih državnih organa će zatražiti sledeće podatke:

-podatke da li su pravna lica koja su dala priloge registrovana na teritoriji Crne Gore, kao i sve relevantne podatke o pravnim licima, uključujući i podatke o vrsti pravnog lica, djelatnosti, vlasničkoj strukturi i sl. od organa nadležnog za vođenje evidencije o pravnim licima;

-podatke da li fizička koja su dala priloge imaju biračko pravo u Crnoj Gori od organa nadležnog za vođenje biračkog spiska;

-podatke da li su lica koja su dala priloge pravosnažno osuđena za krivična djela sa elementima korupcije i organizovanog kriminala od organa nadležnog za vođenje registra kazene evidencije;

-podatke da li su pravna lica i preduzetnici koji su dali priloge učestvovali ili učestvuju u poslovima javnih nabavki od organa nadležnog za vođenje portala javnih nabavki;

-podatke da li je protiv pravnih i fizičkih lica koja su dala priloge pokrenut postupak prinudne naplate poreske obaveze od organa nadležnog za poreze;

-podatke da li su pravna lica koja su dala priloge izmirila dospjele obaveze prema zaposlenima od organa nadležnog za pitanja poreza i doprinosa iz radnog odnosa;

Podatke od nadležnih organa iz stava 2 ovog člana Agencija je dužna zatražiti u roku od 48 časova od trenutka dobijanja izvještaja od političkih subjekata iz stava 2 ovog člana«.

Direktor je prihvatio je modifikovane predložene izmjene člana 13a, i sadržane su u član 12 stav 2 Pravilnika.

Nije prihvaćena predložena izmjena član 13b uz obrazloženje da će to pitanje biti sastavni dio Plana kontrole i nadzora.

2. Kada je u pitanju **Uputstvo o načinu i postupku prijavljivanja i rješavanja prigovora podnijetih u toku izborne kampanje**, Vuk Maraš je, između ostalog, predložio da se podnosiocu prigovora Agenciji ostavi duži rok za otklanjanje nerazumljivih ili dodavanje potrebnih podataka. Takođe, smatra da se postupanje po prigovoru ne može uslovljavati time što je isti prethodno dostavljen drugom nadležnom organu na postupanje. Kada je u pitanju rok za dostavljanje rješenja podnosiocu prigovora, smatra taj rok mora biti kraći, kako bi podnosilac prigovora mogao na vrijeme reaguje i postupa dalje. Kada je u pitanju donošenje odluke o

eventualnom kršenju Zakona, Maraš smatra da se ista mora donijeti u roku od tri dana kako bi se u što kraćem roku ispravile nepravilnosti i spriječio eventualni nastanak štete.

S tim u vezi, predložio je sljedeće izmjene:

a) u članu 3, briše se stav 2, jer je nepotrebno propisivati da je obrazac sastavni dio Uputstva za podnošenje prigovora, već se prigovori mogu podnositi na slobodnom obrascu.

Direktor nije prihvatio predloženu izmjenu, jer se ne radi o obavezi podnošenja prigovora na posebnom obrascu.

b) u članu 4, stavu 1, riječi »tri dana« mijenjaju se riječima »osam dana«.

Direktor je prihvatio modifikovanu predloženu izmjenu, koji glasi »ne kasnije od osam dana«.

c) u članu 5, stavu 1, riječi »može pokrenuti« mijenjaju se riječju »pokreće«.

Direktor je prihvatio izmjenu.

d) u članu 6, u stavu 1, alineja 1 mijenja se i glasi:

»- je po istovjetnom prigovoru prethodno odlučivao nadležni organ vezano za istu pravnu stvar;«

Direktor je prihvatio izmjenu.

e) u članu 6, stavu 2, riječi »15 dana« zamjenjuju se riječima »8 dana«.

Direktor je prihvatio predloženu izmjenu.

f) u članu 12, riječi »15 dana« zamjenjuju se riječima »72 časa«.

Direktor je izvršio izmjenu u članu 12: riječi »15 dana« zamjenjuju se riječima »osam dana«.

3. Kada su u pitanju akti: *Uputstvo o sadržini izvještaja o priložima pravnih i fizičkih lica političkim subjektima u toku izborne kampanje, Uputstvo o obrascu izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju za izbor predsjednika Crne Gore, Uputstvo o obrascu izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju za izbor poslanika i odbornika*, Vuk Maraš je predložio da se u obrasce koji prate uputstva, doda nova kolona koja u koju će se upisivati jedinstveni matični broj davaoca priloga, kako bi se onemogućilo nezakonito ubiranje prihoda političkih subjekata i osiguralo da samo ona lica koja su stvarno dala donacije političkim partijama budu prikazana u izvještajima. Taj podatak bi bio zaštićen u skladu sa propisima kojima se štite lični podaci.

Predložena izmjena glasi:

»U Obrascu PPFL koji prati uputstvo, dodaje se nova kolona koja glasi:

Br. lične karte ili pasoša #1«

Direktor je prihvatio predložene izmjene u za sva tri navedena akta.

U raspravi povodom sugestija Vuka Maraša, direktora Monitoring programa u NVO MANS, učestvovali su svi članovi Savjeta Agencije, i isti su podržali veći broj sugestija.

Nakon okončane rasprave, Savjet je konstatovao da je upoznat sa podzakonskim aktima iz oblasti finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, koje je dostavio direktor Agencije.

2. TEKUĆA PITANJA

Ristan Stijepović je predložio da Savjet zauzme stav povodom publikacije Instituta alternativa „Sretna Nova Agencija!“, uz ocjenu da sadrži paušalne i neargumentovane konstatacije, koje imaju za cilj stvaranje pogrešne slike povodom rada Agencije u javnosti. On je kazao da je Savjet dužan da reaguje i demantuje takve ocjene.

Savjet je jednoglasno zadužio Ristana Stijepovića da uputi pisani komentar autorima publikacije, radi demantovanja njihovih navoda.

Ristan Stijepović se osvrnuo i na Istraživanje javnog mjenja o korupciji u obrazovanju Centra za građansko obrazovanje, i kazao da se radi o veoma kvalitetnom dokumentu. Posebno je pohvalio zaključke i preporuke koje se odnose na sprečavanje i otklanjanje korupcije u toj oblasti. S tim u vezi, predložio je da u ime Savjeta uputi pismo podrške i zahvalnosti NVO »Centar za građansko obrazovanje«.

Savjet je jednoglasno podržao takav predlog.

Akti iz st. 2 i 3 ove tačke Dnevnog reda čine sastavni dio ovog zapisnika.

Sjednica je zaključena u 16 sati i 40 minuta.

Broj 00 -
Podgorica,

SEKRETAR SAVJETA AGENCIJE

Aleksandra Vojinović, s.r.

PREDSJEDNICA SAVJETA AGENCIJE

Goranka Vučinić, s.r.